

Η ασφάλεια των μαθητών στα εργαστήρια της Βιολογίας

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ*

Τις τελευταίες μέρες γίναμε μάρτυρες μιας άνευ προηγουμένου αντιπαράθεσης, με αφορμή το τραγικό περιστατικό με το μικρό μαθητή δημοτικού σχολείου. Από τη μια ο Υπουργός Παιδείας και από την άλλη οι συνδικαλιστές της ΠΟΕΔ, να αλληλοκατηγορούνται για το ποιος φταίει για το περιστατικό. Φταίει ο δάσκαλος που δεν άσκησε τα καθήκοντα του αποτελεσματικά, ή φταίει το Υπουργείο που δεν φρόντισε να κατασκευάσει γήπεδο καλαθόσφαιρας, με ασφαλέστερο δάπεδο;

Ένα είναι βέβαιο. Δεν περιποιεί τιμή σε κανένα αυτή η στάση της σκληρής αντιπαράθεσης, ιδίως μετά από ένα τόσο τραγικό γεγονός. Εκείνο που πρέπει να κρατήσουμε από το περιστατικό, είναι τι μπορούμε να κάνουμε από δω και πέρα ώστε να ελαχιστοποιήσουμε τις πιθανότητες να συμβεί ξανά κάτι τέτοιο στα σχολεία μας, είτε εντός, είτε εκτός των αιθουσών διδασκαλίας. Θα ήταν το καλύτερο μνημόσυνο για τον αδικοχαμένο μαθητή.

Ο Σύνδεσμος Βιολόγων Φυσιογνωστών ΟΕΛΜΕΚ, εδώ και πολλά χρόνια προειδοποιεί για τους κινδύνους στο χώρο των εργαστηρίων Βιολογίας, όπου πραγματοποιούνται εργαστηριακές ασκήσεις (πειράματα) από τους ίδιους τους μαθητές. Οι ασκήσεις αυτές απαιτούν τη χρήση υλικών και μέσων που ενέχουν σοβαρούς κινδύνους. Για τους κινδύνους αυτούς έχουν κατ' επανάληψη ενημερωθεί εκτενώς με επιστολές οι αρμόδιοι φορείς του ΥΠΠ. Έχουν πραγματοποιηθεί επίσης πολλές συναντήσεις, με τον Διευθυντή Μέσης Εκπαίδευσης αλλά και με προηγούμενους Υπουργούς Παιδείας, όπου τέθηκαν αυτά τα πολύ σοβαρά ζητήματα ασφάλειας.

Κάνοντας μια μικρή αναδρομή στο πρόσφατο παρελθόν και αξιολογώντας τα γεγονότα, δε θα μπορούσαμε παρά να αποδώσουμε τα εύσημα στην Διευθύντρια Μέσης Εκπαίδευσης καθώς και τον Υπουργό Παιδείας της περιόδου 2007-2008, γιατί αναγνώρισαν τους κινδύνους αυτούς και ενέταξαν το μάθημα της Βιολογίας στα προς εργαστηριοποίηση μαθήματα. Προχώρησαν μάλιστα τότε άμεσα στην εργαστηριοποίηση του μαθήματος της Βιολογίας στη Γ' τάξη Λυκείου, με προοπτική να εργαστηριοποιηθούν την αμέσως επόμενη περίοδο και οι υπόλοιπες τάξεις. Για όσους δεν γνωρίζουν, εργαστηριοποίηση σημαίνει ότι για λόγους ασφαλείας, το εν λόγω μάθημα πρέπει να διδάσκεται με μειωμένο αριθμό μαθητών στο εργαστήριο. Από τότε, ενώ για τα υπόλοιπα χαρακτηρισμένα ως εργαστηριακά μαθήματα προχώρησε η εργαστηριοποίηση, δε συνέβη το ίδιο για τη Βιολογία.

Σήμερα, 10 χρόνια αφότου ξεκίνησε η εργαστηριοποίηση της Βιολογίας και παρά τα συνεχή διαβήματα του Συνδέσμου Βιολόγων Φυσιογνωστών, δεν έχει προχωρήσει καθόλου στις υπόλοιπες τάξεις. Και όμως, οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι βρίσκονται στις μικρότερες τάξεις, λόγω της ανωριμότητας των μαθητών και του μεγαλύτερου αριθμού μαθητών σε κάθε τάξη, που φτάνει τους 25. Μπορεί κάποιος να φανταστεί πώς είναι δυνατό να γίνει πείραμα από μαθητές στη πρώτη τάξη γυμνασίου για παράδειγμα, με τη χρήση χημικών ουσιών και φωτιάς με ένα καθηγητή να εποπτεύει 25 μαθητές, σε διάταξη 5 ομάδων με 5 μαθητές η κάθε μια;

Αν οι καθ' ύλην αρμόδιοι του ΥΠΠ, επιμένουν ότι με αυτές τις συνθήκες

μπορούν να πραγματοποιούνται πειράματα στο μάθημα της Βιολογίας με ασφάλεια, θα θέλαμε να έχουμε και γραπτώς αυτή τους τη θέση, γιατί έτσι θα αναλάμβαναν έστω και ένα μερίδιο της ευθύνης που τους αναλογεί. Μέχρι να γίνει αυτό όμως, οι καθηγητές Βιολογίας εξαναγκάζονται από το ίδιο το ΥΠΠ, μέσα από τα αναλυτικά προγράμματα, να πραγματοποιούν τα πειράματα με αυτές τις απαράδεκτες συνθήκες.

Δε θα ήθελε κανένας εκπαιδευτικός από μας τους Βιολόγους να βρεθεί στην πολύ δύσκολη θέση να απολογείται γιατί συνέβη ένα ατύχημα στο εργαστήριό του.

Απαιτούμε λοιπόν ως εκπαιδευτικοί που διδάσκουμε το μάθημα της Βιολογίας, έχοντας έγνοια για την ασφάλεια των μαθητών μας, την εργαστηριοποίηση του μαθήματός μας στο πρότυπο όλων των άλλων εργαστηριακών μαθημάτων. Μόνο έτσι θα μπορούν να διεξάγονται οι εργαστηριακές ασκήσεις με ασφάλεια.

Ας ευαισθητοποιηθούν επιτέλους οι αρμόδιοι του ΥΠΠ και να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων, επεκτείνοντας άμεσα την εργαστηριοποίηση του μαθήματός μας σε όλες τις τάξεις, ξεκινώντας από τη νέα σχολική χρονιά. Διαφορετικά θα τρέχουμε και πάλι πίσω από τα γεγονότα, για να αποδίδουμε εκ των υστέρων ευθύνες.

Αξίζει να αναφερθεί ότι, τουλάχιστο η Επίτροπος για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού έχει ήδη ευαισθητοποιηθεί, ζητώντας εξηγήσεις από το Υπουργείο για τα θέματα ασφάλειας στα εργαστήρια Βιολογίας.

***Πρόεδρος Συνδέσμου Βιολόγων Φυσιογνωστών ΟΕΛΜΕΚ**